

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี) ส่วนอำนวยการ โทร. ๐ ๓๖๓๔ ๓/๔๙๓/
ที่ ทส.๑๖๑๔.๑/ ๐๖๕๕๖ วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางในการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม)

เรียน ผู้อำนวยการส่วนทุกส่วน
ป่าไม้จังหวัดทุกจังหวัด

สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สระบุรี) ขอส่งสำเนาหนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด
ที่ ทส.๑๖๐๙.๒/ว ๑๒๑๖๑ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางในการจัดทำร่างกฎหมาย
ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม) มาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(นายสุรชาติ ปุณณวนิชศิริ)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕

๒๐ ก.ค. ๒๕๖๐
ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๕ (สวนรุกขชาติ)
เลขที่รับ
วันที่
เวลา

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่ข ๔๒๑๑.๕๖๖๗

ที่ ทส ๑๖๐๙.๒/ว **๑๒๑๖๑** วันที่ **๖** กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางในการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม)

เรียน รองอธิบดีกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้ตรวจราชการกรมป่าไม้ทุกท่าน

ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑-๑๓

ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้สาขา ทุกสาขา

ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร

หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน

ส่วนอำนวยการ
เลขที่รับ **๒๙๗๙**
วันที่ **๒๐ ก.ค. ๒๕๖๐**
เวลา

ด้วยสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๒.๕/ว๒๓๕๐ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ ส่งสำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว๒๔๓ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม)

กรมป่าไม้พิจารณาแล้ว เห็นว่า เพื่อประโยชน์กับทางราชการและเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จึงขอส่งสำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๒.๕/ว๒๓๕๐ ลงวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ และสำเนาหนังสือสำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/ว๑๕๗๓ ลงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๐ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ส่วนอำนวยการ

ฝ่ายบริหารทั่วไป

๒๐ ก.ค. ๒๕๖๐

นายสุชาติ ปุณณวนนชิตริ

ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ

(นายอรรถพล เจริญชันษา) ๖ ก.ค. ๒๕๖๐

รองอธิบดีกรมป่าไม้

ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้

เรียน ผู้อำนวยการสำนัก กย ๕ (สระบุรี)

- เพื่อโปรดทราบ

- กรมป่าไม้ ส่งสำเนาหนังสือสำนักงาน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย ข้าราชการระดับและสิ่งแวดล้อม
พร้อมสำเนาหนังสือสำนักเลขานุการคณะรัฐมนตรี เรื่อง
แนวทางในการจัดทำร่างกฎหมายให้เดินไปตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม) มาเพื่อทราบ
- เห็นควรแจ้งเรียนทุกส่วน ทุกศูนย์
ป่าไม้จังหวัด กย ทราบ และถือเป็นแนวทางในการ
ปฏิบัติต่อไป

(นางสาวสุภาพร บุญใบ)
เจ้าหน้าที่ธุรการ
๒๕ ก.ค. ๒๕๖๐

(นายสุรชาติ ปุณณวนิชศิริ)
ผู้อำนวยการส่วนอำนวยการ
๒๕ ก.ค. ๒๕๖๐

ลงนามแล้ว

๒๕ ก.ค. ๖๐
(นายสุรชาติ ปุณณวนิชศิริ)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ที่ ๕

ผ่านกฎหมาย
และนิติกรรมสัญญา
รับที่ ๑๑๓๒
วันที่ ๒๓ มิ.ย. ๒๕๖๐
เวลา.....

สำนักกฎหมาย
รับที่ ๔๓๑๓
วันที่ ๒๓ มิ.ย. ๒๕๖๐
เวลา ๑๖.๕๕

กรมป่าไม้
รับที่ ๒๖๒๒๕
วันที่ ๒๓ มิ.ย. ๒๕๖๐
เวลา ๑๕.๑๓น.

ด่วนที่สุด
ที่ ทส ๐๒๒๒.๕/ว ๒๓๕๖

ถึง กรมอุทยาน
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
รัฐวิสาหกิจทุกแห่ง
องค์การมหาชนทุกแห่ง

3)
ห้องรองอธิบดีกรมป่าไม้ (นายอรรถพล)
เลขรับ ๑๘๑
วันที่รับ ๒๖ มิ.ย. ๒๕๖๐
เวลา.....

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๘๓ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๐ แจ้งว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่อง แนวทางการจัดทำร่างกฎหมาย ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม) ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีรับทราบ และเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบและเห็นชอบแนวทางการจัดทำร่างกฎหมายดังกล่าว และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

ในการนี้สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงขอส่งสำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดังกล่าว มาเพื่อโปรดทราบและโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

1)
เรียน ท่านองคมนตรี
๑๖ มิ.ย. ๒๕๖๐

(นางสาวกานอม โมบุญดิสษฐ์)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
๒๓ มิ.ย. ๒๕๖๐

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๒ มิ.ย. ๒๕๖๐

2)
นายอรรถพล เจริญชันษา
รองอธิบดีกรมป่าไม้

(ลายเซ็น)

(นายอรรถพล เจริญชันษา)
รองอธิบดีกรมป่าไม้
ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้
๒๓ มิ.ย. ๒๕๖๐

กลุ่มกฎหมาย
ส่วนกฎหมายและอนุสัญญาระหว่างประเทศ (ว่าที่ร้อยตรี กฤตพิพัฒน์)
โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๖๑๘๗
โทรสาร ๐ ๒๒๗๘ ๘๖๐๓

4)
คุณอรรถพล เจริญชันษา
นายประวิทย์ (นายประวิทย์ เจริญชันษา)

3)
ส่วนกฎหมายและนิติกรรมสัญญา

(ลายเซ็น)
๒๓ มิ.ย. ๒๕๖๐
(นายประวิทย์ เจริญชันษา)

ด่วนที่สุด

สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ใบเสนองาน
ส่วนประสานการเมือง

เลขรับ ๓๔๐๖
๑๓ มิ.ย. ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม)

ที่	เรียน	จาก	วันที่
๑.	ทน. ฝ่ายประสานงานรัฐสภา	ภานุพงษ์ เกาศรี	๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐
๒.	ผอ. ส่วนประสานการเมือง	ทน. ฝ่ายประสานงานรัฐสภา	๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐
๓.	หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี	ผอ. ส่วนประสานการเมือง	๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๐
๔.	เลขานุการ รมว.ทส.	หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี	

๑) เรื่องเดิม

กรม. มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เม.ย. ๒๕๖๐ เห็นชอบแนวทางในการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (มาตรา ๒๖ และมาตรา ๘๑ ประกอบกับมาตรา ๒๖๓) ตามที่ สคก. เสนอ

ข้อเท็จจริง

๑. สคก. เสนอ เรื่อง แนวทางการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม) ไปเพื่อกรม. รับทราบ และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป

๒. กรม. มีมติเมื่อวันที่ ๖ มิ.ย. ๒๕๖๐ รับทราบและเห็นชอบแนวทางการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญฯ (เพิ่มเติม) ตามที่ สคก. เสนอ และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป ดังนี้

๒.๑ แนวทางการเขียนความในวรรคสามของคำปรารภในร่างกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ ต้องประกอบด้วย

๑) เหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพเพื่อการปฏิบัติตามกฎหมายนั้น ๆ

๒) การระบุว่ากฎหมายนี้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๒๖ แล้ว

๒.๒ แนวทางการเขียนบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบการเสนอร่างกฎหมายเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมาย มีหลักเกณฑ์ที่ต้องคำนึงถึง ได้แก่

๑) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายในเรื่องนั้น

๒) หากกฎหมายนั้นมีเนื้อหาเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลควรระบุเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลในเรื่องดังกล่าว

๓) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้ระบบคณะกรรมการหรือระบบอนุญาต รวมทั้งเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้โทษอาญาสำหรับความผิดร้ายแรง

๓. สร.ทส. ได้สำเนาเรียน กกม.สป.ทส. เพื่อโปรดทราบในเบื้องต้นแล้ว

ข้อเสนอ

เพื่อกรุณาสั่งการให้ ปกท.ทส. ดำเนินการต่อไป

ที่ ทส 0100/..... 33๐๘ | 4 ส.ย. 2560

ผอ. ส่วนประสานการเมือง
ร.ท. น.ร. เจริญศักดิ์ กาญจนรัตน์

พลเอก

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)

รมว.ทส.

๑๗ มิ.ย. ๒๕๖๐

(นายจักรชัย ชุ่มจิตต์)

หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๓ มิ.ย. ๒๕๖๐

เรียน ผอ. กกม

เพื่อโปรดพิจารณา สปท.ทส.
เจตจำนงเพื่อร่าง

๑๖ มิ.ย. ๒๕๖๐

๒

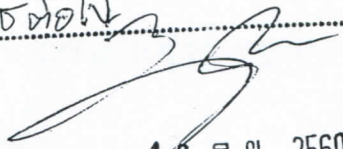
พลเอก

(อรรถนพ ศิริศักดิ์)

เลขานุการ รมว.ทส.

๑๓ มิ.ย. ๒๕๖๐

- ๒) เรียน ผู้อำนวยการ
- ส่วนอำนวยการ
 - ส่วนกฎหมายและระเบียบ
 - ส่วนงานคดี
 - ส่วนงานสืบสวนสอบสวน
 - ส่วนกฎหมายและอนุสัญญาฯระหว่างประเทศ
- เพื่อโปรดพิจารณาเรื่อง.....
 ชื่อคดีคือ.....

 19 มิ.ย. 2560
 (นายวิศาล เทชะภูมิกุล)
 ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย

- เรียน คุณทองมดาม / ๑๗ ไร่
- เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ
 - เพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ
 - เพื่อโปรดทราบ
 - แจ้งกันแก่ชาวบ้าน (๑๗ ไร่)
 - ขอความเห็นชอบ (๑๗ ไร่)
-

กลุ่มกฎหมาย
เลขรับ 1748
วันที่ ๑๕ มิ.ย. ๒๕๖๐
เวลา ๐๙.๔๐๖.

ห้อง ปกหนังสือ
เลขรับ ๕๕๗๙
วันที่ ๖ มิ.ย. ๒๕๖๐
เวลา ๑๐.๒๐

สำนักงานรัฐมนตรี ทส.
เลขรับ ๓๔๐๖
วันที่ 13 มิ.ย. ๒๕๖๐
เวลา 11.08 น.

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๒๘๓

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม ๑๐๓๐๐

๙ มิถุนายน ๒๕๖๐

สำนักงานปลัดกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เลขรับ 1748
วันที่ 16 มิ.ย. ๒๕๖๐
เวลา ๘.๓๓

เรื่อง แนวทางการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม)
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๑๗๑.๒ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๐
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๐/๑๗๔
ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

ตามที่ได้ยื่นยันมติคณะรัฐมนตรี (๑๑ เมษายน ๒๕๖๐) เกี่ยวกับเรื่อง แนวทางในการจัดทำ
ร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (มาตรา ๒๖ และ มาตรา ๘๑ ประกอบกับมาตรา ๒๖๓)
มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่อง แนวทางการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม) ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือ
ที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ รับทราบและเห็นชอบแนวทางการจัดทำ
ร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม) ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา
(คณะพิเศษ) ดังนี้

๑. แนวทางการเขียนความในวรรคสามของคำปรารภในร่างกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิ
หรือเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ
 ๒. แนวทางการเขียนบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบการเสนอร่างกฎหมายเพื่อเป็นข้อมูล
ประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมาย
- ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าว
เป็นการเพิ่มเติมจากแนวทางที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ [เรื่อง แนวทาง
ในการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (มาตรา ๒๖ และมาตรา ๘๑
ประกอบกับมาตรา ๒๖๓)]

จึงเรียนยืนยันมาและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัชวิลาส)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ส่วนกฎหมายและอนุสัญญา
ระหว่างประเทศ
เลขรับ 392
วันที่ 19 มิ.ย. ๒๕๖๐
เวลา.....

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๙๑๐/ ๙๗๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๕ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย (๑) หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
(๒) แบบการเขียนคำปรารภของร่างพระราชบัญญัติ

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอเรื่อง แนวทางการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๐) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ได้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ และโดยที่มาตรา ๒๖ บัญญัติให้การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย ซึ่งแตกต่างจากมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่บัญญัติให้กฎหมายที่มีการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องระบุเพียงบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้น จึงจำเป็นต้องมีการพิจารณาทบทวนเพื่อกำหนดแนวทางการจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับบทบัญญัติตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญที่ใช้บังคับในปัจจุบันต่อไป

๑.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ซึ่งประกอบด้วยประธานกรรมการกฤษฎีกา ๑๔ คณะ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทาง

การตรวจและการจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญดังกล่าว ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรให้กำหนดรูปแบบของการเขียน คำปรารภของร่างกฎหมายเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง คงหลักการเกี่ยวกับการอ้างบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้ อำนาจในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติ ที่ตราขึ้นในช่วงที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ใช้บังคับ โดยกำหนดไว้เป็นวรรคสองของคำปรารภ

ส่วนที่สอง เพิ่มความขึ้นเป็นวรรคสามของคำปรารภ เพื่อระบุเหตุผล ความจำเป็นในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ไม่ว่าจะเป็นการตรากฎหมาย ที่เป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือเป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ก็ตาม

๑.๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ เห็นชอบแนวทางการตรวจ และการจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ ตามความเห็นของ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) (เรื่องเสร็จที่ ๔๗๙/๒๕๖๐) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกาเสนอ และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อให้การดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน จึงจำเป็นต้องเสนอความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและมีมติให้ส่วนราชการถือปฏิบัติ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔ (๑๐) แห่ง พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปัจจุบันได้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๐ ดังนั้น การตรากฎหมายเพื่อให้มีผลใช้บังคับภายหลังจากวันที่รัฐธรรมนูญ มีผลใช้บังคับจึงจำเป็นต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ เนื่องจากการเขียนความในวรรคสามของคำปรารภในร่างกฎหมายเพื่อระบุ เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมายยังมีความเห็นและถือปฏิบัติ แตกต่างกันอยู่ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงได้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการเขียนคำปรารภในร่างกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา

๒๖ ของรัฐธรรมนูญ อันเป็นการอธิบายเพิ่มเติมหลักการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติของหน่วยงานที่จะเสนอร่างกฎหมายต่อไป

๔.๒ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) มีความเห็นโดยสรุปว่า การเขียนความในวรรคสามของคำปรารภในร่างกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญต้องประกอบไปด้วยสาระสำคัญ ๒ ประการ ดังนี้

(๑) เหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพเพื่อการปฏิบัติตามกฎหมายนั้น ๆ

(๒) การระบุว่ากฎหมายนี้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๒๖ แล้ว

ทั้งนี้ โดยมีรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย (๒)

๔.๓ นอกจากการระบุเหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลในคำปรารภตาม ๔.๒ แล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) พิจารณาแล้วเห็นว่า หลักการสำคัญในการตรากฎหมายควรพิจารณาถึงเหตุผลและความจำเป็นในการตรากฎหมายฉบับนั้น ๆ ไม่ว่าจะกฎหมายนั้นจะมีบทบัญญัติที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพหรือไม่ก็ตาม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เหตุผลและความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการในกฎหมายตลอดจนการกำหนดโทษอาญาสำหรับความผิดร้ายแรง อันเป็นไปตามแนวนโยบายแห่งรัฐในการตรากฎหมายตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญ ดังนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เห็นควรมีการระบุไว้ให้ชัดเจนในบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบการเสนอร่างกฎหมาย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมาย และเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้ว ความในเหตุผลดังกล่าวจะได้ปรากฏเป็นหมายเหตุท้ายกฎหมายที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเพื่อเป็นข้อมูลแก่ประชาชนทั่วไป โดยหลักเกณฑ์ที่ต้องคำนึงถึงในการเขียนเหตุผลประกอบร่างกฎหมายดังกล่าว ได้แก่

(๑) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายในเรื่องนั้น

(๒) หากกฎหมายนั้นมีเนื้อหาเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล ควรระบุเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องมีการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลในเรื่องดังกล่าว

(๓) เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้ระบบคณะกรรมการหรือระบบอนุญาต รวมทั้งเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องใช้โทษอาญาสำหรับความผิดร้ายแรง

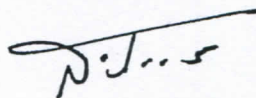
๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ตาม ๔.๒ และ ๔.๓ และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายดิศทัต โทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายไทย

ฝ่ายกิจการพิเศษ

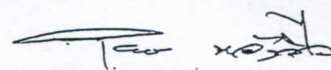
โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๓๒๗ (นายยอดฉัตรฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๑๖๔

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวบุษกร หวังวิไล)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) โทร. ๐ ๒๒๘๘ ๔๑๕๗
ที่ นร ๐๔๐๓ (กร ๖) / ๕๗๑๙ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๐
เรื่อง แนวทางในการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม)

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอเรื่องแนวทางในการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เพิ่มเติม) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ซึ่งได้พิจารณาแล้ว เห็นชอบด้วย จึงเห็นควรให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

(นายวิษณุ เครืองาม)
รองนายกรัฐมนตรี

ร่าง

พระราชบัญญัติ

.....

พ.ศ.

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมาย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา .. มาตรา .. และมาตรา .. ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย *

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อ.....(ให้อธิบายเหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ)..... ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว **

.....

.....

หมายเหตุ : *ความในวรรคสองเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๑๗๑.๒ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๐

**ความในวรรคสามเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐

ตัวอย่างการเขียนคำปรารภของร่างพระราชบัญญัติ

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ระบบการชำระเงิน
พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตาม
พระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การกำกับดูแลระบบชำระเงินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้อง
กับมาตรฐานสากลอันจะเป็นประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ
ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....

.....

ตัวอย่างการเขียนคำปรารภของร่างพระราชบัญญัติ

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ทรัพยากรน้ำสาธารณะ
พ.ศ.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยทรัพยากรน้ำสาธารณะ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ (๒) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้มีการบูรณาการและพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบอันจะเป็นประโยชน์แก่การให้บริการสาธารณสุขปโภคและประโยชน์สาธารณะอื่น ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....
.....

ตัวอย่างการเขียนคำปรารภของร่างพระราชบัญญัติ

ร่าง

พระราชบัญญัติ

อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด
ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

.....

.....

.....

.....

.....

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน
วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ
ของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และ
มาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตาม
บทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตาม
พระราชบัญญัตินี้ เพื่อการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และประโยชน์สาธารณะ
อย่างอื่น ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของ
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

.....

.....

ด่วนที่สุด

สำนักเลขาธิการรัฐมนตรี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ใบเสนองาน
ส่วนประสานการเมือง

เลขรับ ๒๑๔๖
๑๘ เม.ย. ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางในการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (มาตรา ๒๖ และ มาตรา ๘๑ ประกอบกับมาตรา ๒๖๓)

ที่	เรียน	จาก	วันที่
๑.	หน. ฝ่ายประสานงานรัฐสภา	ภาณุพงษ์ เกาศรี	๑๘ เมษายน ๒๕๖๐
๒.	ผอ. ส่วนประสานการเมือง	หน. ฝ่ายประสานงานรัฐสภา	๑๘ เมษายน ๒๕๖๐
๓.	หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี	ผอ. ส่วนประสานการเมือง	๑๘ เมษายน ๒๕๖๐
๔.	เลขานุการ รมว.ทส.	หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี	

ข้อเท็จจริง

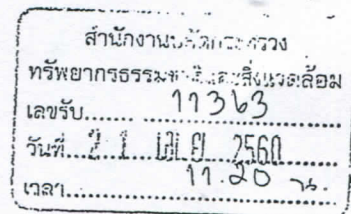
๑. สดค. เสนอความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่อง การกำหนดแนวทางการตรวจและจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่องเสร็จที่ ๔๗๙/๒๕๖๐) ไปเพื่อ ครม. พิจารณา

๒. สดค. แจ้งว่า ครม. มีมติ เมื่อวันที่ ๑๑ เม.ย. ๒๕๖๐ เห็นชอบแนวทางการตรวจและจัดทำร่างกฎหมายดังกล่าว และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

ข้อเสนอ

เพื่อกรุณาสั่งการให้ ปกท.ทส. ดำเนินการต่อไป

(นายจักรชัย ชุ่มจิตต์)
หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๑ เม.ย. ๒๕๖๐

๒๑๗๕
ที่ ทส ๐๑๐๐/๒๕๖๐ ๒๐ เม.ย. ๒๕๖๐

ปกท.ทส. ดำเนินการ

(อรรถอนันต์ ศิริศักดิ์)
เลขานุการ รมว.ทส.
๑๙ เม.ย. ๒๕๖๐

(สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์)
รมว.ทส.
๑๙ เม.ย. ๒๕๖๐

ห้องรองอธิบดีกรมป่าไม้ (นายจเรศักดิ์)
 เลขรับ.....
 วันที่รับ..... ๑ พ.ค. ๒๕๖๐
 เวลา.....

กรมป่าไม้
 ๓๓๓๘
 รับที่.....
 วันที่ 28 เม.ย. 2560
 เวลา..... 14.23

(C)

ทล ๐๒๒๐.๒/ว. ๑๕๗๓ ๒๗ เม.ย. ๒๕๖๐

เรียน เลขาธิการ สม./อธิบดี ทุกท่าน ปช.
 ผอ.รัฐวิสาหกิจ/องค์การมหาชน ทุกท่าน ส่วนกฎหมาย
 ผอ. สำนัก/ศูนย์/กลุ่ม สป.ทส. ทุกท่าน และนิติกรรมสัญญา
 เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการ
 เพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติ
 เพื่อโปรดทราบ

รับที่..... ๓๓๓๘
 วันที่ ๒๗ พ.ค. ๒๕๖๐
 เวลา.....

ส่วนกฎหมาย
 รับที่..... ๒๘๒๑
 วันที่ ๑๑ พ.ค. ๒๕๖๐
 เวลา..... ๑๓.๒๗ น

(นายพงศ์บุญ ปองทอง)

รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรียน ท่านองคมนตรี ๒๗ เม.ย. ๒๕๖๐

เรื่อง - เสนอไม่แตก
 - ใ้บัตรรขอ ลักข,

ส่วนกฎหมายและนิติกรรมสัญญา

๑๑๖๙๖ พุทธศักราช ๒๕๖๐
 (นายวิจารณ์ แสนสกุล)
 นิตกรชำนาญการ
 ๓๖๖๖

(นางสาวอนชอม โมภัญญิตินธุ์)
 ผู้อำนวยการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ
 ๒๘ เม.ย. ๒๕๖๐

ดำเนินการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

สงวน กรม ปศุกรรม ๒๓ เวลา 15:08
 วันที่ 25 เม.ย ๖๐

๓๐๖๑๓๐๖๕๖๗๖๕
 (นายสมศักดิ์ พรหมภูมิมา)
 นิตกรชำนาญการ

(นายจเรศักดิ์ ปองทอง)

รักษาการแทน

รองอธิบดีกรมป่าไม้
 ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้
 (นายอำนาจ ทองเปือก)

ผู้อำนวยการส่วนกฎหมายและนิติกรรมสัญญา

ความผิด

ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๑๗๑

ห้อง รองปลท.ทส
เลขรับ ๒๒๒๘
วันที่ ๒๖ เม.ย. ๒๕๖๐
เวลา ๐๘.๔๐ น.

สำนักงานรัฐมนตรี
รับที่ ๒๑๔๖
วันที่ ๑๘ เม.ย. ๒๕๖๐
เวลา ๐๘.๒๐ น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๒ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางในการจัดทำร่างกฎหมายให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (มาตรา ๒๖ และ มาตรา ๘๑ ประกอบกับมาตรา ๒๖๓)

สปร.ทส. รับที่ 11A3 เวลา 15:11
วันที่ 21 เม.ย. 2560

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การกำหนดแนวทางการตรวจและการจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่องเสร็จที่ ๔๗๙/๒๕๖๐)

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เสนอความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เรื่อง การกำหนดแนวทางการตรวจและการจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (เรื่องเสร็จที่ ๔๗๙/๒๕๖๐) ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ ลงมติเห็นชอบแนวทางการตรวจและการจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวัธาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๔ (อมรลักษณ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (BO_312/ส/ยืนยันมติ)

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การกำหนดแนวทางการตรวจและการจัดทำร่างกฎหมาย
ให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

โดยที่มาตรา ๒๖^๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย และกฎหมายดังกล่าวต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ดังนั้น เพื่อให้แบบการร่างกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเป็นไปในแนวทางเดียวกันและสอดคล้องกับมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงอาศัยอำนาจตามความในข้อ ๑๑^๒ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาว่าด้วยการประชุมกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ แต่งตั้งให้ประธานกรรมการกฤษฎีกา ๑๔ คณะ เป็นกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ)^๓ เพื่อประชุมปรึกษาหารือกำหนดแนวทางการตรวจและจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ส่งพร้อมหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๙/๑๒๔ ลงวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๖๐ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๖ การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่รัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ กฎหมายดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และจะกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมิได้ รวมทั้งต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

ข้อ ๑๑ ในกรณีจำเป็นต้องอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือต้องปฏิบัติราชการโดยรีบด่วน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาอาจขอให้กรรมการกฤษฎีกาจากคณะต่าง ๆ ประกอบเป็นกรรมการกฤษฎีกาคณะพิเศษเป็นการชั่วคราวเพื่อประชุมปรึกษาหารือกันเฉพาะเรื่องหนึ่งเรื่องใดก็ได้

ในการประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการกฤษฎีกาเลือกกรรมการกฤษฎีกาคณะพิเศษคนใดคนหนึ่งซึ่งมาประชุมเป็นประธานในที่ประชุม และให้นำความในข้อ ๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คำสั่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ ๖๘/๒๕๖๐ เรื่อง การแต่งตั้งกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ประกอบด้วย นายเกษม สุวรรณกุล นายโกวิทย์ โปษยานนท์ นายบวรศักดิ์ อุวรรณโณ นายปลั่ง มีจุล นายพนัส สิมะเสถียร นายไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล นายมีชัย ฤชุพันธุ์ นายวัฒนา รัตนวิจิตร นายวิษณุ เครืองาม นายสรรเสริญ ไกรจิตติ นายสวัสดิ์ โชติพานิช นายโสภณ รัตนกร นายอมร จันทรสุมบูรณ์ และนายอรุณ ภาณุพงศ์ โดยที่ประชุมมีมติให้นายมีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาโดยเทียบเคียงกับแนวทางการร่างกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ แล้ว เห็นว่า แม้มาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะมีบทบัญญัติที่แตกต่างจากมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ก็ตาม แต่ยังคงมีหลักการและสาระสำคัญทำนองเดียวกัน เมื่อการร่างกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้เคยระบุบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลนั้นไว้ในคำปรารภ การร่างกฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงสมควรระบุบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ในคำปรารภเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ เมื่อมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้กำหนดให้การตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลต้องระบุเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพไว้ด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) จึงได้กำหนดแนวทางการเขียนคำปรารภเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยไว้ในคำปรารภ โดยกำหนดเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง คงหลักการเกี่ยวกับการอ้างบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในเรื่องนั้น ทำนองเดียวกับพระราชบัญญัติที่ตราขึ้นในช่วงที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ใช้บังคับ กล่าวคือ กำหนดไว้เป็นวรรคสองของคำปรารภ

ส่วนที่สอง เพิ่มความขึ้นเป็นเป็นวรรคสามของคำปรารภ เพื่อระบุถึงเหตุผลความจำเป็นในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ ไม่ว่าจะเป็นการตรากฎหมายที่เป็นไปตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หรือเป็นกรณีรัฐธรรมนูญมิได้บัญญัติเงื่อนไขไว้ก็ตาม รวมทั้งระบุด้วยว่ากฎหมายที่ตราขึ้นดังกล่าวต้องไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เป็นการเพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ และไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล ตลอดจนกฎหมายที่ตราขึ้นนั้นมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

มาตรา ๒๙ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราภาษะนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๒๙ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตราภาษะนั้นด้วย

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม

สำหรับแนวทางในการเขียนคำปรารภเพื่อให้เป็นไปตามการพิจารณาทั้งสองส่วนข้างต้น สมควร
ใช้รูปแบบ ดังนี้

โดยที่เป็นการสมควร

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคล
ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา .. มาตรา .. และมาตรา .. ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้
กระทำได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย^๑

..... (อธิบายเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ และกฎหมายฉบับนี้ไม่ขัดต่อ
หลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรี
ความเป็นมนุษย์ของบุคคล มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่
บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ)

.....

.....

อนึ่ง หลักการเดียวกันข้างต้นนี้จะได้นำไปใช้กับการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและ
การตราพระราชกำหนดด้วย

กรณีกฎหมายลำดับรอง

คณะกรรมการกฤษฎีกา คณะพิเศษ เห็นว่า เนื่องด้วยมาตรา ๒๖ มิได้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับ
การระบุงการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการตรากฎหมายแม่บทไว้ในกฎหมายลำดับรอง เช่นเดียวกับมาตรา ๒๙
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และมาตรา ๒๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
ไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบกับเมื่อกฎหมายแม่บทมีการระบุงการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพตามที่ได้
กล่าวมาข้างต้นตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นต้องระบุงการจำกัด
สิทธิและเสรีภาพในกฎหมายแม่บทไว้ในการตรากฎหมายลำดับรองอีก โดยระบุงเพียงบทอาศัยอำนาจของกฎหมาย
แม่บทในการออกกฎหมายลำดับรองเพียงเท่านั้น

(นายดิศทัต โทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เมษายน ๒๕๖๐

๑วรรคนี้เขียนบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่กำหนดเป็นเงื่อนไขในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพที่ปรากฏในเนื้อหา
ของพระราชบัญญัติ (ตามแนวทางที่เคยดำเนินการไว้ ในการร่างกฎหมายตามรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และ พ.ศ. ๒๕๕๐)

๒เพิ่มความเป็นวรรคสามเพื่ออธิบายถึงเหตุผลความจำเป็นในการตรากฎหมายฉบับนั้น ๆ รวมทั้งอธิบาย
ลักษณะของกฎหมายที่ตราขึ้นว่า เป็นไปตามหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระ หรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินกว่าเหตุ
ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่
บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๐

ร่าง
พระราชบัญญัติ

พ.ศ.

โดยที่เป็นการสมควร.....

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา .. มาตรา .. และมาตรา .. ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย^๑

..... (อธิบายเหตุผลความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพ และกฎหมายฉบับนี้ไม่ขัดต่อหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคล มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ตามมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญ).....^๒

วรรคนี้ระบุบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายที่มีผลเป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพที่ปรากฏในเนื้อหาของพระราชบัญญัติ (ตามแนวทางที่ ๑๖ ดำเนินการไว้ในการร่างกฎหมายตามรัฐธรรมนูญฉบับปี พ.ศ. ๒๕๕๐ และ ๒๕๕๐)

^๑เพิ่มความเข้มงวดการควบคุมเพื่ออธิบายถึงเหตุผลความจำเป็นในการตรากฎหมายฉบับนั้น-๑-รวมทั้งอธิบายลักษณะของกฎหมายที่ตราขึ้นว่าเป็นไปตามหลักนิติธรรม ไม่เพิ่มภาระหรือจำกัดสิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลเกินสมควรแก่เหตุ ไม่กระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่ง หรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจงซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๖๐